

Aktia Oyj:n hallinnointiraportti

Aktia Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän raportin 28.2.2013. Raportti on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

Hallinnointitapaan liittyvät suositukset

Voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Aktia noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi). Aktia noudattaa Hallinnointikoodin suosituksia kaikilta osin lukuun ottamatta suositusta 8 (hallituksen jäsenten valinta) ja suosituksia 28 (nimitysvaliokunnan perustaminen), 29 (nimitysvaliokunnan jäsenet ja jäsenten valinta), 30 (nimitysvaliokunnan tehtävät) ja 40 (palkitsemista koskeva päätöksentekojärjestys).

Poikkeukset suosituksista

Suosituksista 8 ja 40 poiketen Aktian yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, jonka tehtävänä on puolestaan muun muassa valita Aktian hallitus,

päätää hallituksen jäsenten palkkioista sekä päätää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista. Aktian osakkeenomistajat ovat vahvistaneet sanotun päätöksentekojärjestyksen voimassa olevassa yhtiöjärjestyksessä. Sen arvioidaan heijastavan yhtiön paikallisstrategiaa ja helpottavan sen implementointia.

Aktian hallitus ei ole valinnut keskuudestaan nimitysvaliokuntaa, minkä vuoksi Aktia poikkeaa Hallinnointikoodin suosituksista 28, 29 ja 30. Syy poikkeuksiin on se, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston puheenjohtajisto vastaa hallituksen kokoonpanoon, nimitykseen ja palkkaukseen liittyvien asioiden valmistelusta.

Hallinnointikoodi verkossa

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Hallituksen kokoonpano ja tehtävät

Aktian hallitus vuonna 2012:

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, väitöskirjan valmistelu
Jannica Fagerholm	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö
Hans Frantz	1948	valtiotieteen lisensiaatti, yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Kjell Hedman	1951	liiketaloustieteilijä, toimitusjohtaja, Landshypotek
Nils Lampi	1948	diplomiekonomi, konserninjohtaja, Wiklöf Holding Ab
Catharina von Stackelberg-Hammarén	1970	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Marketing Clinic Oy
Kjell Sundström	1960	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja

Aktian hallitus vuonna 2013:

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, väitöskirjan valmistelu
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Jannica Fagerholm *	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö
Hans Frantz	1948	valtiotieteen lisensiaatti, yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Kjell Hedman	1951	liiketaloustieteilijä, toimitusjohtaja, Landshypotek
Nils Lampi	1948	diplomiekonomi, konserninjohtaja, Wiklöf Holding Ab
Catharina von Stackelberg-Hammarén	1970	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Marketing Clinic Oy

* 1.1.–27.2.2013

Hallituksen arvion mukaan hallituksen jäsenet Sten Eklundh, Jannica Fagerholm, Hans Frantz, Kjell Hedman, Nils Lampi, Dag Wallgren ja Nina Wilkman ovat Hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia suhteessaan Aktiaan. Kartoitettaessa riippuvuussuhteita Hallinnointikoodissa tarkoitettuihin merkittäviin osakkeenomistajiin (vähintään 10 %:n omistus osakkeiden tai äänen kokonaismäärästä) on todettu, että hallituksen varapuheenjohtaja Nina Wilkman on Stiftelsen Tre Smeder -säätiön hallituksen jäsen ja hallituksen jäsen Jannica Fagerholm on Elinkorkolaitos Hereditaksen johtokunnan jäsen. Sten Eklundh, Hans Frantz, Nils Lampi, Catharina von Stackelberg-Hammarén ja Dag Wallgren eivät ole riippuvuussuhteessa merkittäviin osakkeenomistajiin.

Hallitus edustaa Aktiaa ja vastaa yhtiön johtamisesta lain, yhtiöjärjestyksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen yksittäistapaussissa jäsenilleen antamia tehtäviä lukuun ottamatta hallituksen jäsenillä ei ole henkilökohtaisia yhtiön hallintoon liittyviä tehtäviä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Aktian hallitukseen kuuluu vähintään 5 ja enintään 12 varsinaista jäsentä, joiden toimikausi on yksi kalenterivuosi. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita Aktian hallituksen jäseneksi. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvosto nimittää myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäseniä ei nimitetä erityisessä nimitysjärjestyksessä.

Hallitus on päätäntävaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on läsnä. Hallituksen jäsen ei saa kuu-
lua hallintoneuvostoon.

Hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallituksen yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Vuonna 2012 hallitus piti 12 kokousta. Lisäksi hallitus teki 9 kertaa erillispäätöksen hallitukselle kuuluvassa asiassa.

Hallituksen jäsenten läsnäolo kokouksissa vuonna 2012:

Wallgren Dag, puh.joht.	12/12
Fagerholm Jannica	12/12
Frantz Hans	11/12
Hedman Kjell	12/12
Lampi Nils	10/12
von Stackelberg-Hammarén Catharina	12/12
Sundström Kjell	11/12
Wilkman Nina, varapuh.joht.	11/12

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja tehtävät

Hallitus on nimittänyt keskuudestaan kolme valiokuntaa, joiden tehtävänä on päättää määrätyistä asioista sekä valmistella asioita hallituksen käsitte-
lyyn.

Riskivaliokunta voi sille annetuissa puitteissa tehdä itsenäisiä päätöksiä riskinottoon ja riskinhallintaan liittyvissä asioissa. Valiokunta vahvistaa lisäksi riskejä koskevat mittaus-, limiitti- ja raportointirakenteet, hallinnoi pää-

omanhallintaprosessia ja vahvistaa taloudellisen pääoman laskentamenetelmät sekä käsittelee riskejä koskevaa raportointia ja valmistelee hallituksen päätettäväksi menevät riskejä koskevat asiat. Vuonna 2012 valiokunta piti 8 kokousta.

Riskivaliokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2012:

Sundström Kjell, puh.joht.	8/8
Hedman Kjell	7/8
Wallgren Dag	8/8

Riskivaliokunnan jäsenet vuonna 2013:

Eklundh Sten puh.joht.
Hedman Kjell
Wallgren Dag

Tarkastusvaliokunta valmistelee hallituksen päätökset koskien tilinpäätösten ja osavuosikatsausten ennakkotietoja. Valiokunta päättää sisäisen tarkastuksen periaatteista, vahvistaa konsernin sisäisen tarkastussuunnitelman ja päättää sääntöjen noudattamista valvovan yksikön vuosisuunnitelmasta, rutiineista ja menettelytavoista. Valiokunta tutustuu ulkoisen tilintarkastajan, sisäisen tarkastuksen sekä compliance-toiminnon raportteihin ja arvioi muun sisäisen raportoinnin riittävyyttä. Tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti liitännäispalvelujen tarjontaa. Vuonna 2012 valiokunta piti 9 kokousta.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2012:

Wilkman Nina, puh.joht.	9/9
Fagerholm Jannica	9/9
Frantz Hans	9/9
Lampi Nils	8/9

Tarkastusvaliokunnan jäsenet vuonna 2013:

Wilkman Nina, puh.joht.
Fagerholm Jannica (1.1.-27.2.2013)
Frantz Hans
Lampi Nils

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunta valmistelee ja esittelee hallitukselle päätösehdotuksia, jotka koskevat konsernin johdon palkkauksen ja kannustejärjestelmien suuntaviivoja, toimitusjohtajan tärkeimpien yhtiön ulkopuolisten tehtävien hyväksymistä sekä konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmien kehittämiseen liittyviä asioita. Vuonna 2012 valiokunta piti 4 kokousta.

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2012

Wallgren Dag, puh.joht.	4/4
Frantz Hans	4/4
von Stackelberg-Hammarén Catharina	4/4
Wilkman Nina	3/4

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan jäsenet vuonna 2013

Wallgren Dag, puh.joht.
Frantz Hans
von Stackelberg-Hammarén Catharina
Wilkman Nina

Hallintoneuvoston kokoonpano ja tehtävät

Aktian hallintoneuvosto vuonna 2012:

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Håkan Mattlin, puheenjohtaja	1948	valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos, ylijohdaja
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	1967	maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, kansanedustaja
Patrik Lerche, varapuheenjohtaja	1964	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
Jan-Erik Stenman, varapuheenjohtaja	1953	oikeustieteen kandidaatti, toimitusjohtaja
Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja	1947	maatalous- ja metsätieteiden maisteri, rahoituskonsultti
Lorenz Uthardt, varapuheenjohtaja	1944	agrologi, valtiotieteen maisteri, eräneuvos
Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja	1947	kauppatieteiden maisteri, tarkastuspäällikkö
Harriet Ahlnäs	1955	diplomi-insinööri, rehtori
Johan Aura	1972	kasvatustieteen maisteri, kansliapäällikkö
Anna Bertills	1979	valtiotieteen maisteri, toimitusjohtaja
Roger Broo	1945	valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Agneta Eriksson	1956	filosofian maisteri, johtaja
Håkan Fagerström	1956	metsänhoitaja, toimitusjohtaja
Sven-Erik Granholm	1951	diplomiekonomi
Peter Heinström	1944	konsuli
Gun Kapténs	1957	valtiotieteen kandidaatti, ministerin erityisavustaja
Erik Karls	1947	maanviljelijä, toimitusjohtaja
Bo Linde	1946	diplomiekonomi, puutarhaneuvos
Per Lindgård	1946	opettaja
Kristina Lyytikäinen	1946	sosionomi, yksityisyrittäjä
Clas Nyberg	1953	diplomi-insinööri, maatalous- ja turismiyrittäjä
Jorma J. Pitkämäki	1953	kauppatieteiden maisteri, ylijohdaja
Henrik Rehnberg	1965	insinööri, maanviljelijä
Gunvor Sarelin-Sjöblom	1949	filosofian maisteri, kirjailija, taiteilija
Peter Simberg	1954	agrologi
Bengt Sohlberg	1950	agrologi, maatalousyrittäjä
Sture Söderholm	1949	odontologian lisensiaatti
Maj-Britt Vääriskoski	1947	ylioppilasmerkonomi, taluspäällikkö
Lars Wallin	1953	ylioppilasmerkonomi, huoltopäällikkö
Mikael Westerback	1948	kamarineuvos
Ann-Marie Åberg	1950	fysioterapeutti
Marianne Österberg	1960	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa Aktian hallintoa ja antaa Aktian varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntoja Aktian tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista, vahvistaa hallituksen jäsenten lukumäärän, nimittää ja vapauttaa tehtävistään hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut hallituksen jäsenet sekä vahvistaa hallituksen jäsenten palkkiot. Hallintoneuvosto voi antaa hallitukselle ohjeita merkittävässä tai periaatteellisesti tärkeissä kysymyksissä.

Aktian varsinainen yhtiökokous nimittää hallintoneuvoston vähintään 7 ja korkeintaan 36 jäsentä 3 vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi. Hallintoneuvostossa toimii puheenjohtajisto sekä tarkastusvaliokunta. Hallintoneuvoston jäsenet ovat Suomen kansalaisia.

Hallintoneuvoston hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallintoneuvoston yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallintoneuvoston kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Hallintoneuvosto kokoontui 5 kertaa vuonna 2012, ja hallintoneuvoston jäsenten kokouksiin osallistumisprosentti oli keskimäärin 86.

Hallintoneuvoston puheenjohtajiston ja tarkastusvaliokunnan kokoonpano ja tehtävät

Hallintoneuvosto asettaa vuosittain ensimmäisessä kokouksessaan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen puheenjohtajiston ja tarkastusvaliokunnan.

Puheenjohtajiston tehtävänä on valmistella asioita hallintoneuvoston käsitelyyn, käsitellä hallituksen raportteja kokonaistrategiaa koskevista päätök-

sistä sekä käsitellä hallituksen jäsenille myönnettyihin luottoihin ja takaussitoumuksiin liittyviä raportteja. Puheenjohtajisto koostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista. Hallintoneuvoston puheenjohtajistoon kuuluivat 1.1.–16.4.2012 Henry Wiklund (puheenjohtaja), Christina Gestrin, Patrik Lerche, Henrik Sundbäck, Lorenz Uthardt ja Bo-Gustav Wilson. Hallintoneuvoston puheenjohtajistoon kuuluivat 10.5.–31.12.2012 Håkan Mattlin (puheenjohtaja), Christina Gestrin, Patrik Lerche, Jan-Erik Stenman, Henrik Sundbäck, Lorenz Uthardt ja Bo-Gustav Wilson. Puheenjohtajisto piti 4 pöytäkirjallista kokousta vuonna 2012, ja puheenjohtajiston jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 93.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata tarkemmin hallituksen ja operatiivisen johdon toimintaa sekä raportoida havainnoistaan hallintoneuvostolle. Tarkastusvaliokunta kuulee myös ulkoisia ja sisäisiä tilintarkastajia sekä compliance-toimintaa näiden havainnoista. Tarkastusvaliokuntaa kuuluivat 1.1.2012–16.4.2012 Henry Wiklund (puheenjohtaja), Anna Bertills, Gun Kapténs, Erik Karls, Bengt Sohlberg, Lars Wallin ja Mikael Westerback. Tarkastusvaliokuntaa kuuluivat 10.5.–31.12.2012 Håkan Mattlin (puheenjohtaja), Anna Bertills, Sven-Erik Granholm, Gun Kapténs, Erik Karls, Bengt Sohlberg, Lars Wallin ja Mikael Westerback. Tarkastusvaliokunta piti vuoden 2012 aikana yhden kokouksen, johon jäsenet osallistuivat 89-prosenttisesti.

Toimitusjohtaja ja hänen tehtävänsä

Aktian toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Jussi Laitinen, synt. 1956.

Toimitusjohtaja vastaa Aktia-konsernin juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtajan tulee huolehtia juoksevasta hallinnosta hallituksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaan. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen käsittelyyn tulevat asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Toimitusjohtaja on myös Aktian johtoryhmän puheenjohtaja.

Taloudellisen raportoinnin yhteydessä käytettävät sisäisen valvonnan ja riskinhallinnan järjestelmien tärkeimmät piirteet Aktia Oyj -konsernissa

Taloudellisessa raportoinnissa sisäisen valvonnan peruseriaatteita ovat selkeät roolit, selvä vastuunjako ja kunkin organisaation osan riittävä ymmärrys toiminnasta sekä kattavat ja säännölliset raportointiritiinit Aktia-konsernissa.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi on lisäksi toteutettu järjestelmäpohjainen sisäinen valvonta sekä kaikkien olennaisten tiedonkirjausprosessien kaksijakoisuus ja täsmäytys. Sisäisen valvonnan tueksi konsernin sisäinen tarkastus havainnoi ja varmentaa tietojen oikeellisuutta ja valvontatason riittävyttä pistokokein. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan Aktia-konsernin hallitukselle ja sen valiokunnille.

Aktia-konsernin taloudellisen raportoinnin operatiivinen organisaatio koostuu konsernitasolla toimivasta talousyksiköstä, joka vastaa muun muassa konsernikonsolidoinnista, budjetoinnista, tilinpäätösperiaatteiden päivittämisestä sekä sisäisestä raportointiohjeistuksesta. Ulkoinen ja sisäinen taloudellinen raportointi toimivat erillisinä yksiköinä, jotka molemmat kuitenkin raportoivat konsernin talousjohtajalle. Kuhunkin liiketoimintasegmenttiin ja/tai olennaisiin yhtiöihin näiden sisällä on nimitetty segmentticontrollerit, joiden tehtävänä on taloudellinen seuranta ja analyysi.

Merkittävä osa Aktia-konsernin yhtiöiden juoksevasta kirjanpidosta hoidetaan ulkoistetusti kirjanpito palveluja tarjoavissa yhtiöissä. Kirjanpito palvelut käsittävät myös arvopaperi-, osto- ja käyttöomaisuusreskontran ylläpidon sekä tilinpäätöksen laatimisen kansallisten tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan osapuolten välisten sopimusten puitteissa, ja ne noudattavat Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten ohjeita ja direktiivejä. Palveluntarjoajien kanssa järjestetään säännöllisesti kokouksia yhteistyön kehittämiseksi ja arvioimiseksi. Aktia-konserni on edustettuna palveluntarjoajien organisaatioiden eri tasoilla toimivissa järjestelmä- ja prosessikehityksen ohjausryhmissä ja elimissä. Konsernilla on suora omistussuhde kaikkein merkittävimmissä palveluntarjoajayhtiössä, ja se on edustettuna yhtiön hallituksessa.

Aktia-konsernissa tehtävät ja vastuut on jaettu niin, että taloudelliseen raportointiin osallistuvilla henkilöillä on vain hyvin rajatut käyttöoikeudet kyseisen liiketoiminta-alueen tuotantojärjestelmiin ja liiketoimintasovelluksiin. Aktia-konsernin talousjohtaja, joka vastaa sisäisestä ja ulkoisesta taloudellisesta raportoinnista, ei osallistu suoraan liiketoimintaan liittyviin päätöksiin, ja hänen kannusteensa ovat pääasiassa liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä riippumattomia.

Aktia-konsernin sisäiset raportit ja kuukausitilinpäätökset ovat rakenteeltaan yhteneväiset, ja ne laaditaan samojen periaatteiden mukaan kuin viralliset osavuosi- ja vuositilinpäätökset. Kuukausiraportit, joita täydennetään analyyseillä koskien poikkeamia aikaisemmista kausista, kustannusarvio ja suunnittelun alla olevan projektin sekä kutakin segmenttiä koskevat keskeiset analyyttisen seurannan tunnusluvut toimitetaan juoksevasti Aktia-konsernin hallitukselle ja johdolle, tietyille avainhenkilöille ja tilintarkastajille.

Aktia-konsernin taloudellista kehitystä ja tulosta käsitellään kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Vastaava yksityiskohtainen läpikäynti tehdään neljännesvuosittain konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa osavuosikatsausten ja vuosikertomuksen muodossa. Tarkastusvaliokunnalle havainnoistaan raportoivat konsernin ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat osavuosikatsaukset ja vuosikertomuksen. Uudet tai muuttuneet tilinpäätösperiaatteet tulee käsitellä ja hyväksyä konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa.

Konsernitasolla toimii liiketoiminnasta riippumaton riskienvalvontayksikkö, jonka tehtäviin kuuluu mm. riskinoton periaatteiden, ohjeiden ja limiittien laatiminen, riskipositioden mittaaminen ja analysointi tai liiketoimintatason tekemien riskianalyyseiden validointi, pääoman allokointi sekä riskinhallinnan toteuttamisen valvonta linjaorganisaatiossa. Riskienvalvontatoiminnon päivä- tai kuukausitasolla johdolle ja neljännesvuosittain konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle tuottaman raportoinnin tarkoituksena on käsitellä kaikki keskeiset riskipositiot ja taseen erät, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa konsernin taloudellisen raportoinnin tulokseen.